

פרי קודש היולולים

לעילוי נשמת מרת פרומא אימרגין ע"ה ב"ר חיים יחזקאל ז"ל חתן מרת רבקה ע"ה בת רבינו הגה"ק זצ"ל נלב"ע י' אייר תשי"ב

הרה"ח ר' בנימין שלמה אורן ז"ל ב"ר חיים זאב ז"ל חתן מרת ביילא ע"ה בת רבינו הגה"ק זצ"ל וחתן מרת מרים רחל ע"ה בת מרת ביילא בת מרת רבקה בת רבינו הגה"ק זצ"ל נלב"ע ז' אייר תשע"ה תנצב"ה

פר' אחרי קדושים תשפ"ג

בס"ד, שנה ב', גליון מס' 60

מתורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק הילל זצ"ל אברקיק סאסרעגען זי"ע

פרשת אחרי קדושים

בזכות ענוה ושלום וזכות הרבים יבוא אל הקודש

דַבַּר אֶל אֶהְרֹן אַחִידָה וְאֵל יִבְא כָּכָל עַת אֶל הַקֹּדֶשׁ וְגו' פִּי בְּעֵנָן אֲרָאָה עַל הַנִּפְתָּר

(ויקרא טז, ב)

עיי"ש. ולכן היו ענני הכבוד בזכותו (תענית ט, א), לפי שגם הענן הי' משווה ההרים והבקעות במדבר (מדרש תנחומא פר' בשלח ג). ובזה יש לבאר הפסוק בדרך סרס המקרא ודרשהו, והיינו "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" אלא "כי בענן", כלומר רק בזכות מעשה הענן הרומז לענוה ושלום וזכות הרבים, "אוהב שלום ורודף שלום", בזכות זה בוא יבוא אל הקודש. (ח"א שסג)

נראה לפרש הרמז על פי מה שאמרו חז"ל (אבות פ"א מ"ב) שאהרן הכהן הי' אוהב שלום ורודף שלום ומשכין שלום בישראל בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו, שהי' משווה הדברים שביניהם. וכמו שאמרו חז"ל (אבות דרבי נתן יב, ג), שכששנים עשו מריבה זה עם זה, הלך אצל זה ואמר לו, כמה מצטער חברך על הריב אתך. ואחר כך הלך אצל חבירו וגם לו אמר כן, וכשנפגשו זה עם זה עשו שלום ביניהם,

בזכות השבת הי' בית המקדש קיים

בזאת יבא אהרן אל הקודש

(ויקרא טז, ג)

ירושלים אלא בשביל שחיללו בה את השבת, שעל זה אמר הכתוב "בזאת יבא אהרן אל הקודש", כלומר ת"י שנים כמנין "בזאת", יבוא אהרן אל הקודש בזכות השבת, ומכיון שלא שמרוה נחרב הבית ונסתיימו ת"י שנותיו. (ח"א שסה)

ופירש רש"י "בזאת גימטריא שלו ארבע מאות ועשר, רמז לבית ראשון". ובמדרש (ויקרא רבה כא, ו) איתא "בזכות השבת, שנאמר (ישעי' נב, ב) "אשרי אנוש יעשה זאת שומר שבת מחללו". אפשר לפרש שנרמז כאן מה שאמרו חז"ל (שבת קיט, ב), "לא חרבה

קיום המצוות באמונה כחוק אך גם מתוך הבנת טעמיהם

אֵת מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֵת חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לְלִכַּת בְּהֵם וְגו' וְשִׁמְרָתֶם אֵת חֻקֹּתַי וְאֵת מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתְּם הָאָדָם וְחֵי בְּהֵם וְגו'

(ויקרא יח ד-ה)

נוגע מצוה פלונית, או שכיום לא שייך מצוה אלמונית וכדו', ולכן אחרי כל מה שלמד ויודע צריך לקיים המצוות כחוק וכגזירת מלך.

הנה בין שני הפסוקים מצינו שינוי לשון, שבראשון מקדים משפטים לחוקים ומסיק על זה "ללכת בהם", ובשני מקדים חוקים למשפטים ומסיק "וחי בהם", והלא דבר הוא.

וזה הרמז שבפסוק הראשון הקדים "משפטים" ואחר כך "חוקים", לרמז שאחרי שלמד והבין טעמי המצוות כמשפטים יחזור לקיים המצוות כחוק, ועל זה מסיק "ללכת בהם" והיינו שעל ידי זה תמיד יקיים המצוות ולא ישל עקב טעמי המצוה. ובפסוק השני הקדים "חוקים" ל"משפטים", והיינו שאפילו שמקיים המצוה כחוק, צריך לדעת ולהבין טעמי המצוות, כי רק אז "וחי בהם" יקיים המצוות בחיות באהבה ושמחה. (ח"א שנב)

ונראה לפרש דהנה ידוע (רמב"ם סוף הל' מעילה וסוף הל' תמורה) דהגם שאנו מצווים לקיים מצוות ד' מצד גזירת המלך כחוק, מכל מקום מצוה עלינו לחקור ללמוד ולדעת טעמי המצוות, כי אינו דומה מי שמבין ויודע טעמי המצוה שעושה אותה באהבה ושמחה, למי שלא הבין טעמיה. אך מאידך אם יודעים את טעמי המצוות עלולים להכשל בחשבונות שזו מצוה חשובה יותר וזו פחות, או במחשבה כי לו אינו

אהבת ד' ויראת ד' כאחד

אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֵת שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ

(ויקרא יט, ג)

יש לדקדק, אם כן הוא בשאר כל המצוות למה נקטה התורה את מצוות שבת החמורה השקולה כנגד כל המצוות (שמות רבה כה, יב), והמחללה כאילו עובד עבודה זרה (עירובין טט, ב), הוה לי' למנטק מצוה

פירש רש"י, "סמך שמירת שבת למורא אב, לומר אף על פי שהזהרתך על מורא אב, אם יאמר לך חלל את השבת אל תשמע לו, וכן בשאר כל המצוות".

"...ואולי אם המצא תמצא איזה דברי אגדה אשר ראוי לאמרם בשבילי, אולי אבנה גם אני בעבורכם..." (שם בהקדמה)

"וזאת באתי לרשום איזה ליקוטים למען ירוץ הקורא, ולאמר בשבילי איזה דבר בכל שבוע..." (קודש היולולים ח"א עמ' ז')

קלה שאפילו לעבור עליי אין לשמוע לאביו ואמו, וממנה נדון קל וחומר למצוה חמורה כשבת. עוד יש לדקדק למה כתיב "שבתותי" לשון רבים.

וי"ל דהנה רש"י הביא דברי חז"ל (קידושין ל. ב.) "כאן הקדים אם לאב לפי שגלוי לפניו שהבן ירא את אביו יותר מאמו, ובכבוד הקדים אב לאם לפי שגלוי לפניו שהבן מכבד את אמו יותר מאביו מפני שמשדלתו בדברים", שצריך להיות שניהם בשווה בכיבוד ובמורא.

והנה בלוחות ראשונות כתיב "זכור את יום השבת לקדשו" (שמות ה. ה.) ובלוחות שניות כתיב "שמור את יום השבת לקדשו" (דברים ה. יא),

ופירש הרמב"ן, דזכור כנגד מצוות עשה ושמור כנגד מצוות לא תעשה. וידוע שהעבודה במצוות עשה היא מאהבת ד' ובמצוות לא תעשה היא מיראת ד', ושניהם בדיבור אחד נאמרו (ראש השנה כו. א), כי צריך אהבה ויראה בשווה.

וזהו שאמר הכתוב "איש אמו ואביו תיראו", היינו שלמדנו הכתוב ששניהם שווים לכיבוד ולמורא כלומר אהבה ויראה, ומזה נלמד¹ לאהבת ד' ויראת ד' הרמוזים ב"את שבתותי תשמרו" דהיינו ב' הציווים של שבת, לוחות ראשונות ולוחות שניות, זכור ושמור, אהבה ויראה, כי צריך את שניהם בשווה. (ח"א שעא; ח"ב קנח)

מצוות תוכחה כשמקבלים ממנו

הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא

(ויקרא יט, יז)

וזה "הוכח תוכיח את עמיתך", אך זהו דווקא במקבלים ממנו. אבל "ולא תשא", שלא תרים ותגדל "עליו חטא", שלא תגדיל עליו את חטאו שיחשב מזיד. (ח"א כ"ג)

הנה אמרו חז"ל שבאיסור שאינו מפורש בתורה, אם יודע שלא יקבלו תוכחתו אל יוכיח, ד"מוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזידין" (ביצה ל, א ועיי"ש ברא"ש ס"ו ב.).

בזכות השבת הי' בית המקדש קיים

את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני ד'

(ויקרא יט, ל)

תשמורו - ממילא לא יחרב ירושלים ובית המקדש וכך תוכלו לקיים ואת מקדשי תיראו.

אפשר לפרש על פי מאמר חז"ל (שבת קיט, ב.) "לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחללו בה את השבת", וזהו הרמז באמרו "את שבתותי

יתקן דרכיו בצעירותו ויזכה לשיבה טובה

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן

(ויקרא יט, לב)

וזה הרמז "מפני שיבה תקום" אם מתקן מעשיו לפני שבא לימי השיבה והזקנה, ועברו ימי נעורותו כדבעי, אזי "והדרת פני זקן" ימי זקנתו יהיו מהודרים דשוב אינו חוטא.

בזוהר הק' (סוף הפרשה פז, ב.) פירש שיתקן דרכיו בנעורותו קודם ימי השיבה², ואמרו חז"ל (יומא לה, ב.) "כיון שיצאו רוב שנותיו של אדם ולא חטא שוב אינו חוטא".

ברכת מזל טוב

לצאצאי רבינו הגה"ק זצ"ל

הרה"ח חנינא עבי פרקש הי"ו ולבנו הרה"ח ר' מאיר הי"ו
לאירוסי הנכד - הבן הבה"ח יחזקאל עב"ג הכלה בת הרה"ח ר' יהושע קרויזר הי"ו מירושלים
הרה"ח ר' יחזקאל פדר הי"ו ולבנו הרה"ח ר' יוסף הי"ו להולדת הנכדה - הבת איטה תחי'
הרה"ח ר' ישראל כהן הי"ו ובנו הרה"ח ר' אליעזר הי"ו להולדת הנכדה - הבת תחי'
יהי רצון שיזכו לרוות מכל יוצ"ח רב תענוג ונחת דקדושה לתפארת אבות,
ויתקיים בהם "בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם", אמן.

¹ כמבואר בספר החינוך מצוה לג שמכבוד ומורא אב ואם נלמד כיבוד ומורא השי"ת.

² ז"ל, "מפני שיבה תקום, אזהר לי' לבר נש עד לא יסתלק בסיבותא דיקום בקימא טבא בעלמא, בגין דדין הוא הידורא לי', אבל לסוף יומי לית לי' שבחא לי' לבר נש כל כך כד איהו סיב ולא יכיל למהוי ביש, אלא שבחא דילי' כד איהו בתוקפי' ואיהו טב", עכ"ל.

איגוד צאצאי "קודש הילולים"

מהנעשה והנשמע

בסייעתא דשמיא, בליל שישי פרשת תזריע מצורע אור לא' דר"ח אייר התקיים בבני ברק מפגש מקדים לקראת "כינוס רכזים" של איגוד צאצאי רבינו הגה"ק בעל "קודש הילולים" זצ"ל.

בפגישה הועלו על נס הפעולות שנעשו עד כה למען הפצת תורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק זצ"ל, על ידי ראשי בתי אבות המשפחה, בני הדור הקודם ז"ל, ולהבחל"ח אלו אשר עמנו לאוי"ט, הן בהוצאת הספה"ק "קודש הילולים" לאור עולם, והן בחקר ושימור תולדות המשפחה, אשר הניחו את היסודות לכל הפעולות הברוכות הנעשות כיום.

יישר כח למארח המפגש, הר"ר ברוך רוזנברג הי"ו

המשתתפים העבירו את זכרונותיהם מבית הוריהם וזקניהם, שיתפו את השומעים ברגשותיהם המרוממים בלימוד תורתו של רבינו, וסיפרו על ישועות בהן זכו בזכות הלימוד בספרו הק', ההשתדלות לקיים את צוואתו, ומכח התפלות וההשתטחות על ציונו הק' בסאסרעגן. הושמעו דברים בנחיצותן של פעולות נוספות להרחבת מעגל הפצת תורתו ומורשתו של רבינו הגה"ק זצ"ל, ונידונו הצעות להקמת מערכות חסד לרווחת כלל הצאצאים.

בהתלהבות גדולה התעניינו המשתתפים ברעיון גדול שהועלה, לערוך כינוס צאצאים ל"שבת יארצייט" בסאסרעגן, ביוםא דהילולא של רבינו הגה"ק זצ"ל שיחול בשנה הבעל"ט בשבת קודש פרשת משפטים, א' אדר א' תשפ"ד. סוכם לקבל את תגובות כלל הצאצאים לרעיון זה, וכן להתייעץ עם בעלי נסיון בארגון נסיעות מעין אלו, הן מבחינה לוגיסטית והן מבחינת האווירה הרוחנית הנדרשת בשבת כזו.

כולם הסכימו כי לעת עתה המשימה הראשונה במעלה היא ליידע צאצאים נוספים על פעולות האיגוד. קרוב ל-1000 צאצאים מקושרים כבר לקבלת הגליון השבועי, אבל ישנם עוד רבים מאד ששמע האיגוד טרם הגיע אליהם, והם בודאי יראו זכות גדולה להצטרף. לשם מטרה זו יש לגייס עוד ועוד רכזים, כך שבכל משפחה יהיה רכז אחראי לקישור כל בני משפחתו, יודיע להם על הפעילויות השונות, ידווח למערכת הגליון על אירועי השמחות של קרוביו [כך יורחב המדור "ברכת מזל טוב לצאצאי רבינו" ויקיף את כל משפחות הצאצאים], וכן יעביר את רשימת ימי היארצייט של בני משפחתו ז"ל.

הצעה מעניינת נוספת היתה להקים מערכת נגישה, למאגר של מאמרים ודרשות שייערכו לפי נושאים על פי הספה"ק "קודש הילולים", תולדות אבות המשפחה וצאצאיהם, ועוד. מערכת זו תכלול גם "עץ משפחה" של כל צאצאי רבינו הגה"ק זצ"ל. אתגר בפני עצמו הוא גיוס משאבים להקמת המערכת.

הועלו רעיונות להעשיר את העלון השבועי במדורים נוספים, כגון ענייני הלכה, "זכרון להולכים", סיפורים בעלי לקח מקורות חייהם של ראשי המשפחה, מדור לילדים, ועוד. לשם כך יש לגייס עוד כותבים מוכשרים מקרב הצאצאים.

בתחושת הזכות של "המחובר לטהור טהור", ובשירת "לא ימושו מפין זרע ומפי זרע זרעך", הסתיים המפגש, ובתפילה שזכותו הגדולה של רבינו הגה"ק זצ"ל תעמוד לכל צאצאיו ולכל ישראל, להוושע בדבר ישועה ורחמים.

פנייתנו לכל קוראי העלון ולכלל הצאצאים להגיב על ההצעה לנסיעה משותפת לסאסרעגן, בשבת היארצייט הבאה או בכל תאריך אחר מימות השנה, וכן בנוגע לשאר הרעיונות שהוזכרו לעיל. הצטרפותם של רכזים נוספים מכל ענפי הצאצאים חשובה ביותר, לקראת התכנסות מורחבת של רכזים ונציגים מכל משפחות הצאצאים, לשם העלאת רעיונות נוספים, ודיונים בדבר דרכי הוצאתם לפועל של המטרות החשובות של איגוד צאצאי "קודש הילולים".

כל המעוניין להצטרף כרכז במשפחתו, יפנה ל"אחראי רכזים"

הר"ר ברוך רוזנברג הי"ו: בטל. 052.760.9128

או למערכת בכתובת office@Kodesh-Hilulim.com

כמו כן כל הצעה ורעיון יתקבלו בברכה בכתובת זו.

"עיקר כיבוד אב ואם לעשות רצון אבינו שבשמים כי זה נחשב לאבות כאילו המה עושים, והעיקר לקבוע עתים בכל יום ויום לתורה..." (שם בהקדמה)

"...מי שזכה להיות לו בנים וחתנים צדיקים וכו' המעשים שלהם יהיו לו למשען בעולם הבא וכו' ואין לנו חסד גדול מזה..." (עפ"י קודש הילולים בהקדמה)

בקשו רחמים

לרפואתו השלימה של נכד רבינו הגה"ק זצ"ל
הרה"ח ר' מרדכי בן הענטשא (הערשקאוויטש)
הזקוק לרחמי שמים מרובים בתוך שאר חולי ישראל

יומא דהילולא

ביום חמישי ו' אייר, חל יום היארצייט של רבנו
בנימין וואלף בן רבנו יואל זצ"ל רייכלס
אב"ד שאפי, מח"ס "דברי התענוגים", אבי אם אביו של רבינו הגה"ק זצ"ל
(רבינו הילל בן רבי אליעזר בן מרת היצל בת רבי בנימין וואלף זצ"ל),
אשר ממעיינות תורתו אנו שותים מידי שבוע במדור זה.
מתולדותיו ודברי גדולי הדור עליו, הבאנו אשתקד בגליון מס' 10. המעוניין
יוכל לקבל את הגליון בכתובת הר"מ.
גלב"ע ו' אייר תקמ"ו. זכותו הגדולה תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

שער ספר "כבוד חכמים", עליו מתנוססת ח"ק של רבינו

דברי התענוגים

מאת רבינו בנימין וואלף בן רבנו יואל זצ"ל רייכלס אב"ד שאפי, מח"ס "דברי התענוגים"
חותנו של רבינו הגה"ק הילל הזקן זצ"ל אב"ד אייבשיץ

מדוע לא השיא אברהם אבינו ע"ה את בתו ליצחק

'ואיש אשר יקח את אחותו'

(ויקרא כ, יז)

יומא (דף כח): דרשו מפסוק זה, קיים אברהם אבינו אפילו עירובי
תבשילין. ואם כן מה הקשו, שהיה לו לאברהם להשיא ליצחק את
אחותו.

אך הנראה בעיני לומר, דחדא מתורצת בחברתה. דהכי הוי קשיא
להו, כיון שאברהם לא רצה ליקח אשה ליצחק כי אם ממשפחתו, אם כן
קודם שנולדה רבקה היה לו להשיא את בתו ליצחק, משום 'עולם חסד
יבנה'. ועל דרך שפירש רש"י אודות קין שנשא את אחותו, משום חסד
שעשה הקב"ה לבנות עולמו. שהרי גם בן נח נצטווה על מצות פריה ורביה
(ראה יבמות סב.), ואם כן היאך הניח אברהם מצוה שכבר נצטווה בה, ונמנע
להשיא ליצחק את אחותו שרק עתידה להיאסר לישראל, והוא עדיין לא
נצטווה בה. ועל זה תירצו התוספות, שהיתה קטנה ולא היתה ראויה
להריון, וממילא לא היה מקיים בה מצות פרו ורבו, ומהיכי תיתי יעשה
איסור בחינם. ולכן דקדקו התוס' וכתבו, "ולא רצה עדיין להשיאה
ליצחק", כלומר כל זמן שהיתה קטנה, אבל אם היתה גדולה היה משיאה
לו. אבל את רבקה השיא לו על אף שהיתה קטנה, ולא הקפיד על כך, כיון
שלא היה איסור בדבר. ודוק, וקל להבין כי פשוט הוא.

(דברי התענוגים פר' חיי שרה אות כז ופר' תולדות אות לג)

'ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו וגו' חסד הוא ונכרתו
לעיני בני עמם'. פירש רש"י, 'חסד הוא' - לשון ארמי, 'חרפה', חיסודא.
ומדרשו, אם תאמר קין נשא אחותו, חסד עשה המקום לבנות עולמו
ממנו, שנאמר 'עולם חסד יבנה'.

ולפי פירושו יש לבאר את מה שכתבו התוספות על דברי הגמרא
במסכת בבא בתרא (דף קמא.), 'וה' ברך את אברהם בכל', רבי יהודה
אומר, בת היתה לו ובכל שמה. והקשו התוספות, ואם תאמר, ולמה לא
השיאה ליצחק, למ"ד בפרק ארבע מיתות (סנהדרין נח.), דבן נח מותר
באחותו. ויש לומר, דשמא קטנה היתה ולא רצה עדיין להשיאה ליצחק,
עכ"ל.

ויש להבין את תירוצם, חדא, הלוא לפי מה שפירש רש"י בפרשת
תולדות (בראשית כה, ט), היתה רבקה בת ג' שנים כשנשיאה ליצחק, הרי
שהשיא לו קטנה, ולא כמו שכתבו התוספות שלא רצה להשיא לו קטנה.
ועוד יש להבין וליתן טעם לקושיית התוס', מדוע לא השיא ליצחק את
אחותו. הלוא שינוי במסכת קידושין (דף פב.), מצינו שעשה אברהם אבינו
את כל התורה כולה עד שלא ניתנה, שנאמר (בראשית כו, ה) 'עקב אשר
שמע אברהם בקולי וישמור משמרת מצוותי חוקותי ותורותי'. ובמסכת

לקבלת הגליון בעז"ה מידי שבוע, וכן לקבלת גליונות קודמים, להנצחה והודעה על שמחה

נא לשלוח לכתובת: info@Kodesh-Hilulim.com

כמו"כ כל מי שיכול להעשיר ברעיונות ומאמרים וכדו' למטרות הגליון נא לשלוח לכתובת הנ"ל.